

Beredskabsplan

til forebyggelse, opsporing og håndtering
af æresrelaterede konflikter og negativ social
kontrol blandt børn, unge og deres familier

- Aarhus Kommune, 2025 -

Ved akutte bekymringer eller situationer, hvor borgeres sikkerhed er i fare:

- 1** Placer den berørte et sikkert sted
- 2** Ring til Politiet 112
- spørg efter en ressourceperson hos Politiet

Indholdsfortegnelse

Introduktion.....	3
Formål.....	4
Målgruppe.....	4
Definitioner.....	5
Forebyggende indsatser.....	6
Opsporing.....	8
Håndtering af bekymringshenvendelser og akutte sager.....	11
Indgange og ressourcer - nationalt.....	15
Relevant lovgivning.....	16
Ansvar, opfølgning og implementering.....	19

01

Introduktion

Byrådets vision er, at Aarhus skal være en god by for alle – en by, hvor der er plads til udfoldelse og mangfoldighed, og hvor vi i fællesskab hjælper dem, der har brug for det. En by, hvor alle aarhusianere skal have mulighed for at leve et frit liv og træffe selvstændige beslutninger i alle forhold af deres liv – herunder valg af venner, ægtefælle, seksualitet, trosretning, uddannelse, arbejde, mm.

Med Barnets lov (§ 15 Stk. 3) er det blevet lovpligtigt, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Denne beredskabsplan beskriver, hvordan Aarhus Kommune arbejder med forebyggelse, opsporing og håndtering af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol blandt børn, unge og deres familier. Derudover omfatter beredskabsplanen også voksne, hvor der er bekymring for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

02 Formål

Beredskabsplanens formål er at understøtte, at sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol behandles kvalificeret og rettidigt i kommunen.

Beredskabsplanen bidrager til:

- At kommunens fagpersoner har kendskab til området og ved, hvordan de skal forebygge og handle på æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.
- At kommunen har en konkret plan for at forebygge sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol
- At sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol håndteres systematisk og kvalificeret.

Se også actioncards – se intra: **Æresrelaterede konflikter - AarhusIntra**

03 Målgruppe

Beredskabsplanen er udarbejdet med henblik på, at frontpersonale og ledere med kontakt til borgere, der kan være berørt af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter klædes bedst muligt på til at håndtere opgaven. Begrebet fagpersoner skal forstås bredt og omfatter følgende:

- Frontpersonale som lærere, pædagoger, uddannelsesvejledere, jobcentermedarbejdere, sundhedsplejersker, udgående medarbejdere, fritidsguider, jobkonsulenter, sundhedsfagligt personale, familierådgivere, børne- og ungerådgivere, boligsociale medarbejdere samt øvrige medarbejdere i kommunen med direkte borgerkontakt.
- Myndighedssagsbehandlere og børne- og ungerådgivere, der skal træffe afgørelser i sager, herunder iværksætte indsatser og foranstaltninger

Beredskabsplanens sekundære målgruppe er de borgere, der kan være berørt af negativ social kontrol eller æresrelaterede konflikter.

Negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter er ikke begrænset til specifikke etniske grupper, religioner eller køn. Oftest er de udsatte piger og kvinder, men drenge og mænd bliver også udsat. Dertil kan alle have en dobbeltrolle, hvor de både er udsat og ufrivillig udøver.

04

Definitioner

Aarhus Kommunes beredskabsplan benytter de definitioner af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, som fremgår af lovbemærkningerne til Barnets lov.

→ **Æresrelaterede konflikter**

Æresrelaterede konflikter dækker over konflikter, der kan opstå i kollektivistiske og patriarkalske familieformer, hvor individets rettigheder og trivsel begrænses af hensyn til kollektivets ære og omdømme. Kollektivet kan både udgøres af den nære familie, af den udvidede familie og af netværket, hvoraf dele kan være bosiddende i andre lande. For at beskytte eller genoprette kollektivets ære og omdømme anvendes en række handlinger til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd. Æresrelaterede konflikter adskiller sig fra vold i nære relationer ved at være med inddragelse af eller sanktioneret af den øvrige familie og netværk.

→ **Negativ social kontrol**

Negativ social kontrol anvendes oftest om handlinger, som et fællesskab anvender til at regulere og/eller sanktionere individets adfærd i henhold til fællesskabets normer. Når reguleringen og/eller sanktioneringen medfører begrænsning af individets rettigheder, trivsel eller alderssvarende udvikling bliver den negativ. Negativ social kontrol kan have en karakter eller et omfang, hvor den falder inden for straffelovens definition på psykisk vold.

05

Forebyggende indsatser

Børn og Unge

Negativ social kontrol karakteriseres ofte som en begrænsning af individets rettigheder og muligheder for med- og selvbestemmelse i forhold til eget liv. Et fokus på at danne alle børn og unge til demokrati, medansvar og ligeværd kan bidrage til at udfordre begrænsende fællesskabsnormer og skabe afsæt for at børn og unge finder mod til at sige fra og søge hjælp, hvis de er udsat for negativ social kontrol. Når børn og unge kender og respekterer deres egne og andres rettigheder, så styrker det modstandskraft over for negativ social kontrol.

Den primære forebyggende indsats sker i byens i dagtilbud, folkeskoler og klubber. Dette er tydeligt formuleret i formålsparagrafferne, der lægger fundamentet for arbejdet i vores tilbud:

Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund. (Dagtilbudsloven § 7. Stk. 4)

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati (Folkeskolens formålsparagraf § 1. STK 3.)

Ungdomsskolen skal give unge mulighed for at fæstne og uddybe deres kundskaber, give dem forståelse af og dygtiggøre dem til samfundslivet og bidrage til at give deres tilværelse forøget indhold samt udvikle deres interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund. (Ungdomsskoleloven § 1.)

Børn og unge skal opleve, at deres egen og andres stemme har værdi i hverdagen, så de kan bidrage til et mangfoldigt, demokratisk og bæredygtigt samfund. De voksne skal skabe trygge rammer som udvikler medbestemmelse, medansvar og kompetence til at tage ansvar for både sig selv og fællesskaberne. (Børne- og ungepolitikken Aarhus Kommune).

Tilbud til skoler og fritidstilbud

Magistratsafdelingen for Børn og Unge formidler løbende relevante undervisnings- og inspirationsmaterialer og tilbud, som adresserer negativ social kontrol, børn og unges rettigheder og demokratiske dannelse. Ligeledes tilbyder og gennemfører Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) løbende forskellige former for praksisnær understøttelse til skoler og fritidstilbud i forhold til, hvordan der kan arbejdes med forebyggelse, tidlig opsporing og handlemuligheder i konkrete tilfælde med negativ social kontrol. F.eks. tilbyder PUF oplæg, sparringsmøder, og kortere eller længerevarende udviklingsforløb baseret på behov og ønsker fra skoler og fritidstilbud.

Du kan anmode om sparring i forhold til forebyggelse og tidlig opsporing her:

- Du kan kontakte Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF) i Børn og Unge og få sparring fra konsulenterne på området på puf@mbu.aarhus.dk
- Du kan kontakte SSP på ssp@mbu.aarhus.dk
- Det kan være nødvendigt at lave en underretning. Se afsnittet "Opsporing – børn og unge under 18" og afsnittet "Indgange og ressourcer" i mere akutte tilfælde.

Sundhedsplejens hjemmebesøg

Sundhedsplejen har generelt opmærksomhed på børns, unges og familiers trivsel. Dette både i forbindelse med besøg til familier med spæd- og småbørn, samt børn og unge i skolen, hvor sundhedsplejersken har stor opmærksomhed på mistrivsel.

Sundhedsplejen har en gruppe sundhedsplejersker, som løbende opkvalificeres i forhold til viden om negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og samfundsundergravende parallelsamfund, med henblik på sparring og vejledning, samt deling af viden i hele sundhedsplejerskegruppen i forhold til viden og mulige indsatser at henvise til. Hovednummeret til Sundhedsplejen er: 89 40 53 45

Sociale forhold og Beskæftigelse

Sociale forhold og Beskæftigelses forebyggende indsats er baseret på sparring og rådgivning til fagpersonale og privatpersoner, samt dialog og erfaringsudveksling med civilsamfundet.

Sikkerhedskonsulenterne i TÆK tilbyder gratis og specialiseret rådgivning til både fagpersoner og borgere (børn, unge og voksne), der er berørt af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter eller ufri-villige udlandsophold/genopdragelsesrejser (se yderligere beskrivelse under Håndtering). TÆK tilbyder oplæg og opkvalificering til fagpersoner. TÆK kontaktes på mail: cm-taek@msb.aarhus.dk og telefon 41854075

I Jobcenteret tilbyder Negativ Social Kontrol-vejlederne løbende videndeling og oplæg til kollegaer (se nærmere beskrivelse under håndtering).

Sociale forhold og Beskæftigelse har oprettet et netværk med relevante civilsamfundsorganisationer, hvor der løbende er dialog og erfaringsudveksling. Netværket er åbent for alle civilsamfundsaktører på området. Netværket koordineres af Sociale forhold og Beskæftigelse og der afholdes to til tre årlige møder. Kontakt Fagligt Sekretariat: fagligt-sekr@msb.aarhus.dk

06 Opsporing

Hvordan opsporer vi?

Børn og unge under 18 år

Alle frontmedarbejdere i Aarhus Kommune er omfattet af den skærpede underretningspligt, og skal derfor altid underrette Socialforvaltningen ved bekymring for et barns- eller en ungs udvikling og trivsel.

Tegnene på at et barn eller en ung er udsat for æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol, er ofte de samme, som ved andre former for mistrivsel.

Bekymringstegnene kan være mere eller mindre tydelige. Følgende bekymringstegn er eksempler og dermed ikke en udtømmende liste. Som udgangspunkt er sandsynligheden for at der forekommer negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt større, desto flere af de enkelte bekymringstegn der er til stede og jo længere nede på listen de befinder sig:

- Indadvendt og undvigende adfærd
- Angst og nervøsitet
- Meget fravær fra skole
- Koncentrationsbesvær
- Overpræstation i skolen, hvor al fritid bruges på skolearbejde
- Selvdestruktiv adfærd, herunder stort forbrug af rusmidler
- Dobbeltliv, hvor der er tydelig forskel i adfærd i fx hjem og skole
- Planer om længerevarende rejse til oprindelsesland
- Kontrol og overvågning af telefon, sociale medier, computer
- Kontrol af færden, personlig overvågning, følgeskab af personer i netværket
- Kontrol af påklædning
- Kontrol og indskrænkning af socialt liv, herunder fritidsaktiviteter og venner og kæreste
- Indskrænkning af valg af uddannelse og arbejde
- Jomfrutjek og jomfruhindekonstruktion
- Kendt historik med andre sager om vold eller kontrol i familien
- Alle former for vold: fysisk, psykisk, seksuel, materiel, økonomisk, digital, stalking
- Trusler om genopdragelsesrejse
- Tvungen religiøs forlovelse eller vielse uden borgerlig gyldighed
- Tvangsægteskab
- Trusler om æresdrab

Opsporing – Unge og voksne over 18 år

Mange af de bekymringstegn, der gælder for børn og unge, vil også gælde for voksne. Nedenfor er nogle eksempler på tegn, som fagpersoner og frontpersonale bør være særligt opmærksomme på. Som udgangspunkt er sandsynligheden for, at der forekommer negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt større, desto flere af de enkelte bekymringstegn der er til stede og jo længere nede på listen de befinder sig:

- Meget fravær fra sprogskole, aktiveringscenter, praktik og lign.
- Kommer for sent eller overholder ikke aftaler
- Stort ansvar og mange forpligtelser i hjemmet
- Kontrol og overvågning af telefon, sociale medier, computer
- Kontrol af færden, personlig overvågning, følgeskab af personer i netværket
- Almene tegn på psykisk mistrivsel, herunder symptomer på PTSD; stress, koncentrationsbesvær, undgåelsesadfærd.
- Ægtefælle eller andre familiemedlemmer vil kontrollere niveau af deltagelse på arbejdsmarkedet, herunder praktik- eller arbejdssted.
- Har ikke selv adgang til betalingskort, bankkonti eller MitID
- Kendt historik om vold og kontrol i familien.
- Verserende ægteskabs- eller skilsmissekonflikt, hvor den udsatte er truet på adgang til børn og/eller opholdstilladelse.
- Bekymring for børnebortførelse
- Alle former for vold: fysisk, psykisk, seksuel, materiel, økonomisk, digital, stalking
- Trusler om at blive sendt til udlandet
- Tvungen religiøs forlovelse eller vielse uden borgerlig gyldighed
- Fastholdelse i religiøst ægteskab uden borgerlig gyldighed
- Tvangsægteskab
- Trusler om æresdrab

Hvis du er bekymret

→ Underretningsenheden

Er du som fagperson bekymret for et barns udvikling eller trivsel, eller har mistanke om eller bekymring for æresrelaterede konflikter, har du en særlig pligt til at kontakte underretningsenheden.

Telefon: 89 40 62 00

Eller via underretning@aarhus.dk

→ Børn og Ungevagten

Ved akut bekymring for et barn, der ikke kan afvente normal åbningstid kontakt da Børn- og Ungevagten via Aarhus Kommunes hovednummer: **89 40 20 00** – følg telefonsvarens anvisninger.

→ Team for æresrelaterede konflikter

Sikkerhedskonsulenterne i TÆK tilbyder gratis og specialiseret rådgivning til både fagpersoner og borgere (børn, unge og voksne), der er berørt af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter eller ufrivillige udlandsophold/genopdragelsesrejser (se afsnittet 'håndtering' herunder).

Telefon: 41854075

Mail: cm-taek@msb.aarhus.dk

→ Negativ Social Kontrol-vejlederne i Jobcenteret

Negativ Social Kontrol-vejledere er en ordning i Beskæftigelsesforvaltningen bestående af medarbejdere specialiseret inden for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter i beskæftigelsesammenhæng. Konsulenterne yder konkret sagssparring til kollegaer i jobcenteret i sager, hvor negativ social kontrol står i vejen for den beskæftigelsesrettede indsats for borgeren. Social kontrol-vejlederne samarbejder tæt med Team for Æresrelaterede Konflikter.

07

Håndtering af bekymringshenvendelser og akutte sager

Team for Æresrelaterede Konflikter (TÆK)

Sikkerhedskonsulenterne i TÆK tilbyder gratis og specialiseret rådgivning til både fagpersoner og borgere (børn, unge og voksne), der er berørt af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter eller ufrivillige udlandsophold/genopdragelsesrejser. Rådgivningen kan foregå telefonisk eller med deltagelse til møder.

Hvad tilbyder TÆK?

- Gratis rådgivning til borgere og fagpersoner om sikkerhed og handlemuligheder. Mulighed for at være anonym.
- Vurdering af, om der er tale om en æresrelateret konflikt
- Vurdering af trusselsniveau og sikkerhedsrisici
- Hjælp til at udarbejde risikovurderinger
- Sparring – enten som enkeltstående samtale eller længere forløb
- Opfølgende samtaler med borgere og fagpersoner
- Formidling og opkvalificering til fagpersoner om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter

I sager om ufrivillige udlandsophold/genopdragelsesrejser har TÆKs sikkerhedskonsulenter et formaliseret samarbejde med Udenrigsministeriet, Udlændingestyrelsen, Politiet og den relevante kommune (Koordinationsenheden for ufrivillige udlandsophold og genopdragelsesrejser). Her koordineres sager, hvor der er bekymring for genopdragelsesrejser og ufrivilligudlandsophold – både før, under og efter et udlandsophold.

TÆK har ikke myndighedskompetence. Et rådgivningsforløb i TÆK vil oftest foregå i tæt samarbejde med en kommunal myndighedsrådgiver.

TÆK's forankring

TÆK er forankret i Aarhus Kommune under SEL §12a, men dækker også resten af Region Midtjylland som del af den nationale sikkerhedskonsulentordning under **MÆRK** (SEL §12c, Barnets Lov §172a).

Kontakt

📞 **Telefon:** 41 85 40 75

✉️ **Mail:** cm-taek@msb.aarhus.dk

🕒 **Åbningstid:** Hverdage kl. 8.00 – 15.00

Børn og unge under 18 år

Når Socialforvaltningen modtager en underretning om et barn/en ung, vurderes underretningen inden for 24 timer med henblik på, om barnet eller den unge har behov for en akut indsats. **Hvis der opstår mistanke om at barnet eller den unge er udsat for en æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol, foretages en risikovurdering – risikovurderingen skal finde sted inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen** med henblik på, at undgå konsekvenser og repressalier for barnet eller den unge.

Hvad er en risikovurdering?

Ved en risikovurdering forstås en vurdering af, om et barn eller en ung er truet, herunder fx om de risikerer at blive udsat for vold, tvangsægteskab, frihedsberøvelse, bortførelse, genopdragelsesrejse, der er til skade for barnets eller den unges sundhed og udvikling, eller at blive udsat for drabsforsøg. Risikovurderingen skal tage udgangspunkt i, om barnet eller den unge eller andre familiemedlemmer som fx søskende, allerede har været truet med eller udsat for vold, trusler, forfølgelse, frihedsberøvelse, bortførelse, genopdragelsesrejse eller negativ social kontrol. Risikovurderingen vil også skulle indeholde oplysninger om, hvorvidt familien eller andre personer i det nære netværk fx har brugt vold mod andre, om andre i familien er blevet tvunget til ægteskab eller sendt på genopdragelsesrejse, om familien har et stærkt æreskodeks, om truslerne eller volden er eskalerende, og om der er andre sårbarhedsproblematikker i familien. I vurderingen skal indgå, om der er behov for at iværksætte akut støtte, herunder evt. anbringelse, efter reglerne i § 32, stk. 4, § 46, stk. 3, eller § 143. Ved anbringelse uden for hjemmet i sager om æresrelaterede konflikter er det desuden vigtigt at være opmærksom på, om der af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, herunder deres sikkerhed, er grundlag for at træffe afgørelse efter reglerne i §§ 104 og 105 om overvåget eller afbrudt samvær og kontakt, eller om at anbringelsesstedet ikke må oplyses over for forældre og netværk. I vurderingen skal desuden indgå overvejelser om, hvilke konsekvenser det kan have for barnet eller den unge, når familien inddrages i sagen, og hvordan disse konsekvenser håndteres. (fra håndbog om barnets lov)

TÆK kan inddrages i forbindelse med udarbejdelse af risikovurdering.

For yderligere: Håndbog om barnets lov særligt siderne 41-46. Håndbog om barnets lov | Social- og Boligstyrelsen (sbst.dk)

Sagsbehandling ved æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol

- Vær opmærksom på, at barnets eller den unges kontakt til myndighederne kan få en sag til at eskalere negativt, hvis eller når familie og netværk får viden herom eller bliver involveret. Overvej, hvordan og hvornår i forløbet forældre informeres og inddrages – som hovedregel først når barnet eller den unge er sikret – aldrig i starten og aldrig sammen med barnet eller den unge.
- Som rådgiver skal man ikke stå alene med sagsbehandlingen. **Søg sparring hos ledelse, kolleger eller TÆK.**
- Hav fokus på rettidig vejledning om tilbud og på tilstrækkelige tilbud – fx skal der i denne type sager kun meget sjældent iværksættes netværksstøtte eller netværksanbringelse.
- Vær opmærksom på **undtagelsesbestemmelser om partshøring og aktindsigt**. Forvaltningsloven § 15b, stk 1 nr. 5 og § 19 stk. 2, nr. 4.
- Husk at **sikre, at oplysninger fra det offentlige system** om fx barnets eller den unges adresse ikke kan tilgås af forældrene, fx via SU, apotek og skole m.v.
- Vær opmærksom på **brug af tolke**. Anvend evt. fjerntolkning, som gør det lettere at lave anonym tolkning. (fra håndbog om barnetslov)
- Kommunerne har ifølge udlændingelovens § 44c pligt til at videregive mistanke eller viden om en forestående eller igangværende genopdragelsesrejse eller et andet udlandsophold af negativ betydning for et barn med opholdstilladelse i Danmark. Oplysningerne skal videregives til Udlændingestyrelsen eller SIRI, alt efter hvilket opholdsgrundlag barnet har. Oplysningerne kan videregives uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. (fra håndbog om barnets lov)

Det kan være nødvendigt at lave en sikkerhedsplan med fokus på:

- Hvad gør barnet eller den unge, hvis tingene pludseligt spidser til?
- Hvem kan barnet eller den unge kontakte, hvordan og på alle tider af døgnet?
- Hvem reagerer og hvordan, hvis barnet eller den unge fx ikke vender tilbage på aftalte tidspunkter?
(fra håndbog om barnets lov)

Voksne over 18 år

I Aarhus Kommune tilbyder TÆK (se herover) gratis rådgivning til borgere over 18 år, der henvender sig på grund af æresrelaterede konflikter i henhold til §12a i Serviceloven. Såfremt TÆK vurderer, at borgeren er, eller risikerer at blive, udsat for en alvorlig æresrelateret konflikt, udarbejdes en handleplan i samarbejde med borgeren.

I jobcenter regi tilbyder Negativ Social Kontrol-vejlederne rådgivning og sparring til kollegaer (Se yderligere beskrivelse i 'håndtering'). Negativ Social Kontrol-vejledere er en ordning i Beskæftigelsesforvaltningen bestående af medarbejdere specialiseret inden for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter i beskæftigessammenhæng. Konsulenterne yder konkret sagssparring til kollegaer i jobcentret i sager, hvor negativ social kontrol står i vejen for den beskæftigelsesrettede indsats for borgeren. Social kontrol-vejlederne samarbejder tæt med Team for Æresrelaterede Konflikter.

Sagsbehandling ved æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol

- *Sager om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter er komplekse, og som rådgiver skal man ikke stå alene med sagsbehandlingen. Søg sparring hos ledelse, kolleger NSK-vejleder eller TÆK.*
- *Vær opmærksom på **brug af tolke**. Afklar så vidt muligt inden samtalen med borgeren, at tolken ikke er en del af borgerens private netværk. Anvend evt. fjerntolkning, som gør det lettere at lave anonym tolkning.*

08

Nationale og lokale aktører

- **MÆRK - Nationalt Center Mod Æresrelaterede Konflikter.** Her kan du finde relevant faglig viden, handleguides, publikationer, opkvalificering mm. når du som fagperson er i kontakt med en borger der er i en æresrelaterede konflikt og negativ social kontrol.
- **RED Center: RED Rådgivning,** et anonymt rådgivningstilbud til både unge, forældre og fagpersoner, der enten oplever eller arbejder med æresrelaterede konflikter.
Hotline: 70 27 76 66, døgndækning alle dage
- **RED Safehouse:** Tilbyder ophold til unge mellem 16 og 30 år uden børn, som har brug for beskyttelse og støtte til at få et selvstændig liv.
Telefon RED 1, Sjælland: 45 11 78 00
Telefon RED 2, Jylland: 61 93 63 28
- **LOKK** - Landsorganisationen af Kvindekrisecentre: Tilbyder rådgivning og hjælp til kvinder, der er udsat for vold. LEV UDEN VOLDs nationale hotline kan kontaktes døgnet rundt på 1888. LOKK kan også være behjælpelig ift. ledige pladser på landets krisecentre.
- **Udenrigsministeriet/Koordinationsenheden:** Ved bekymring for eller konkret viden om, at en borger er udsat for ufrivilligt udlandsophold eller genopdragelsesrejse i andet land, skal Udenrigsministeriet orienteres. Denne orientering kan TÆK vejlede i.

For borgere der har brug for hjælp fra udlandet, kan Udenrigsministeriets Borgerservice kontaktes: Tlf. +45 33 92 11 12 (døgndøgnet) og **borger@um.dk**

- **Politiet:** Hvis en borger er truet eller udsat for kriminelle handlinger, skal politiet orienteres. Man kan evt. forud for anmeldelse rette henvendelse til politikredsens ressourceperson på området for råd og vejledning. Når en sag registreres som æresrelateret ved politiet kan politiet have et særligt fokus på denne.

I forbindelse med sparring og generelle råd og vejledning er det muligt at kontakte den lokale ledelse ved nærstationen i Aarhus Vest: Leder af lokalpolitiet i Aarhus Vest.

Telefon: 51229778

Hvis ovenstående ikke kan træffes på telefonen, så kan der også skrives til **OJYL-STÆR@politi.dk**

- **VISO:** National videns og specialrådgivningsorganisation på det sociale område. VISO tilbyder rådgivning og udredning til fagpersoner, når en borger er udsat for ÆK. Rådgivningen kan indeholde risikovurdering, faglig sparring og mægling i familien.
Telefon: 72 42 40 00

09

Relevant lovgivning

§ Barnets lov

Barnets lov §15 stk. 3 om kommunale beredskabsplaner Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier.

Barnets lov §18 s. 3 om screening og risikovurdering

Viser screeningen (§18 stk. 1) at der kan være tale om en æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol, skal kommunen foretage en risikovurdering, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen.

Barnets lov §133 om skærpet underretningspligt

Offentligt ansatte er underlagt skærpet underretningspligt, og er dermed forpligtet til at underrette kommunen ved bekymring for et barns eller en ungs udvikling og trivsel. Den skærpede underretningspligt går forud for tavshedspligten og er personlig. Ansvar påhviler dermed den enkelte fagperson – ikke afdelingen eller ledelsen.

Barnets lov §137 stk. 2 Samtale med barn uden forældremyndighedsindehavers samtykke

Til brug for en vurdering af en underretning efter §§ 132, 133 og 135, jf. stk. 1, kan der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller

den unges bedste taler herfor, herunder når der er bekymring for, at barnet eller den unge kan være udsat eller i risiko for negativ social kontrol eller en æresrelateret konflikt.

Barnets lov §172a om den nationale sikkerhedskonsulentordning

Sikkerhedskonsulenter fra den nationale sikkerhedskonsulentordning kan bistå kommunalbestyrelsen, andre relevante myndigheder og aktører samt borgere med gratis vejledende rådgivning i konkrete sager, hvor der er bekymring for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Sikkerhedskonsulenterne kan i konkrete sager rådgive om risici og kan på kommunalbestyrelsens anmodning udarbejde en risikovurdering. På anmodning fra kommunalbestyrelsen, det berørte barn eller den berørte unge koordinerer sikkerhedskonsulenten endvidere rådgivningen på tværs af kommunalbestyrelse, andre relevante myndigheder og aktører.

Barnets lov § 172 c om koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold

Koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold kan bistå kommunalbestyrelser, andre relevante myndigheder og aktører samt borgere med rådgivning i konkrete sager, hvor der er bekymring for, at et barn eller en ung er i risiko for at blive eller er sendt på genopdragelsesrejse, herunder rådgivning om risici til brug for udarbejdelse af risikovurderinger.

§ Serviceloven

Servicelovens §12a om rådgivning og handleplan til borgere udsat for æresrelaterede konflikter

Kommunen skal sørge for, at borgere over 18 år, der henvender sig på grund af æresrelaterede konflikter, får mulig heden for at få gratis rådgivning. Såfremt det vurderes, at borgeren risikerer at blive eller er udsat for en alvorlig æresrelateret konflikt, skal borgeren tilbydes en handleplan.

Serviceloven § 12 c. om den nationale sikkerhedskonsulentordning

Sikkerhedskonsulenter fra den nationale sikkerhedskonsulentordning kan bistå kommunalbestyrelsen og borgere med gratis vejledende rådgivning i konkrete sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, herunder rådgivning om risici og udarbejdelse af risikovurderinger. Efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller den berørte borger koordinerer sikkerhedskonsulenten endvidere rådgivningen på tværs af kommunalbestyrelse, andre relevante myndigheder og aktører, der er i kontakt med borgeren.

Serviceloven § 12 e om koordinationsenheden mod genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold Genopdragelsesrejser og ufrivillige udlandsophold kan bistå kommunalbestyrelser, andre relevante myndigheder og aktører samt borgere med rådgivning i konkrete sager om ufrivillige udlandsophold, herunder rådgivning om risici til brug for udarbejdelse af risikovurderinger

§ Straffeloven

Straffelovens §260 om ulovlig tvang

Ulovlig tvang er strafbart, og den som tvinger nogen til f.eks. at indgå ægteskab eller bære en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, kan straffes med bøde eller op til 4 års fængsel.

Straffelovens §215a om kriminalisering af, at forældre sender deres børn til udlandet

Hvis forældre sender deres barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare (f.eks. på genopdragelsesrejse), kan de straffes med bøde eller op til 4 års fængsel.

Straffelovens §243 om psykisk vold og negativ social kontrol

Den som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Straffelovens § 260 a om religiøse vielser af mindreårige

Den, som forestår en religiøs vielse (forkynderen/imamen) uden borgerlig gyldighed eller indgåelsen af et andet ægteskabslignende forhold med en person under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. På samme måde straffes den (forælderen), som lader sit barn indgå en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold, og den, som efter at være fyldt 18 år frivilligt indgår i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller andet ægteskabslignende forhold med en person under 18.

§ Anden relevant lovgivning

Paslovens § 2 om nægtelse af udstedelse eller inddragelse af et barns pas

Det er muligt at nægte at udstede eller at inddrage et barns pas, når der er grund til at antage, at barnet vil blive sendt til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare.

Forvaltningsloven § 15b, stk. 1 nr. 5 og Forvaltningsloven § 19 stk. 2, nr. 4. Forældres undtagelse fra aktindsigt og partshøring:

Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn.

Forvaltningsloven § 8 stk. 2 Udelukkelse af bisidder:

Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

Forpligtelse til orientering af Udlændingestyrelsen ved mistanke om udlænding u. 18 på genopdragelsesrejse: Udlændingeloven § 44c

Kommunerne har ifølge udlændingelovens § 44c pligt til at videregive mistanke eller viden om en forestående eller igangværende genopdragelsesrejse eller et andet udlandsophold af negativ betydning for et barn med opholdstilladelse i Danmark. Oplysningerne skal videregives til Udlændingestyrelsen eller SIRI, alt efter hvilket opholdsgrundlag barnet har. Oplysningerne kan videregives uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

10

Ansvar, opfølgning og implementering

Det overordnede strategiske ansvar for den langsigtede forebyggelse og håndtering af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter i Aarhus Kommune er primært placeret Børn og Unge forvaltningen (for skoler, dagtilbud, sundhedsplejen, PPR) og i Sociale Forhold og Beskæftigelse (Serviceloven, LAB loven, sikkerhedskonsulenter mm.) Håndtering af konkrete sager, samt udvikling og implementering af nye initiativer er forankret i Team for Æresrelaterede Konflikter og FAS (MSB) og i PUF (MBU)

Forpligtelsen til at følge op og opdateret beredskabsplanen minimum hvert 4. år er placeret Børn og Unge og Fagligt Sekretariat, Sociale Forhold og Beskæftigelse i fællesskab.

